

I Inleiding

1 Functie en aard van het burgerlijk procesrecht

- Het burgerlijk procesrecht bevat regels die betrekking hebben op de rechtsgang bij de civiele rechter en op de voor- en nafase daarvan.
- Het burgerlijk procesrecht is gemengd publiekrechtelijk en civielrechtelijk van aard. Het is publiekrechtelijk van aard voor zover het voorziet in de verwezenlijking en handhaving van burgerlijke rechten en verplichtingen door de overheid (rechter; deurwaarder). Het is civielrechtelijk van aard omdat het de rechtsverhouding tussen civiele partijen (natuurlijke personen en rechtspersonen) reguleert.
- Het burgerlijk procesrecht behoort tot het zogenoemde formele recht, aangezien het betrekking heeft op de vorm en de wijze waarop het materiële recht wordt verwezenlijkt. Hoewel het burgerlijk procesrecht voor het grootste deel bestaat uit vormvoorschriften en procedureregels, bevat het ook bepalingen van materiële aard (zoals die betreffende de bevoegdheden van rechter en partijen en de materiële bewijsregels).

2 Waar is het burgerlijk procesrecht te vinden?

- De regelingen van burgerlijk procesrecht zijn met name te vinden in:

- Wetboeken van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) van Curaçao, van Aruba, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES);
- Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie (Rijkswet GHv));
- Rijkswet rechtsmacht Hoge Raad voor Aruba, Curaçao, Sint Maarten en voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Rijkswet rechtsmacht HR);
- Nederlands Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (RvNL);
- Wet op de Rechterlijke Organisatie (Wet RO);
- internationale verdragen, bijvoorbeeld (alleen voor Aruba):
  - o Haags Betekeningsverdrag 1965;
  - o Haags Bewijsverdrag 1970;
  - o EEX-verdrag;
- andere wet- en regelgeving, bijvoorbeeld:
  - o Landsverordening kosteloze rechtskundige bijstand (Aruba), Landsbesluit Kosteloze Rechtskundige Bijstand (Curaçao, Sint Maarten) en Wet kosteloze rechtskundige bijstand BES;
  - o Landsbesluit tarieven in burgerlijke zaken (Aruba, Curaçao, Sint Maarten) en Besluit tarieven in burgerlijke zaken (BES);
  - o Deurwaardersverordening (Aruba), Deurwaarderslandsverordening (Curaçao) en Deurwaarderswet BES;
  - o Algemene termijnenverordening (Aruba), Algemene termijnenlandsverordening (Curaçao, Sint Maarten) en de Algemene termijnenwet (BES);
  - o Burgerlijke Wetboeken van Curaçao, van Aruba, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BW);

- Faillissementsverordening (Aruba), Faillissementsbesluit 1931 (Curaçao, Sint Maarten) en Faillissementswet BES.
- Van groot belang zijn verder:
  - Procesreglement voor civiele zaken in eerste aanleg en in hoger beroep van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie (Procesreglement);
  - jurisprudentie en literatuur.

Burgerlijk procesrecht binnen het Koninkrijk der Nederlanden

Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat uit vier landen: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Nederland is verdeeld in Europees Nederland en Caribisch Nederland. Caribisch Nederland wordt gevormd door de drie openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (samen genoemd: de BES-eilanden). De wetgeving op het terrein van het burgerlijk procesrecht behoort op grond van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden tot de eigen aangelegenheden van de landen. Ieder land heeft een eigen Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Hoewel de BES-eilanden deel uitmaken van het land Nederland, geldt het Nederlandse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering daar niet. De BES-eilanden hebben een eigen Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De Wetboeken van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden zijn goeddeels gelijklopend. Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden vormen één rechtsvorderlijk gebied.

Het Nederlandse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de BES-eilanden wel van belang voor de regels betreffende cassatie, cassatie in het belang der wet en het stellen van prejudiciële vragen aan de Hoge Raad. Ingevolge de

Rijkswet rechtsmacht HR gelden daarvoor dezelfde regels als in Europees Nederland.